

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-02-13
Besvaras senast
2026-02-25 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stennergård (M)

2025/26:510 Gratulationer från FN:s generalsekreterare till Iran

Att FN:s generalsekreterare António Guterres skickar gratulationer till Islamiska republiken (Iran) på årsdagen av revolutionen 1979 är inte bara ett diplomatiskt misstag – det är en handling som är djupt ovärdig Förenta nationerna och dess grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och skydd för civilbefolkningen. Att han dessutom gör detta samtidigt som regimen kallblodigt har mejat ned obehäpnade civila, sin egen befolkning, på Irans gator gör att han fullständigt massakrerar den lilla trovärdighet som finns kvar för organisationen som förkämpe för just mänskliga fri- och rättigheter.

Revolutionen 1979 inledde en teokratisk regim som under årtionden har präglats av systematiska människorättsbrott: massavrättningar av olikstänkande, brutal nedslagning av protester, diskriminering av kvinnor och minoriteter samt omfattande tortyr och censur. Att i ett sådant läge utsträcka "varmaste gratulationer" och tala om landets "roll i det internationella samfundet" framstår som en skarp kontrast till verkligheten och en legitimering av en regim som aktivt undertrycker sitt folk. Det sänder en farlig signal: att protokoll och formella relationer väger tyngre än princip och att FN är berett att normalisera ett styre som förintar fredliga demonstrationer med dödligt våld.

Detta är särskilt stötande mot bakgrund av de massakrer vi bevittnat under 2026. Sedan protesterna blossade upp i slutet av 2025 har iranska säkerhetsstyrkor, enligt rapporter från Amnesty International, Human Rights Watch och oberoende källor, genomfört massavrättningar och massakrer mot demonstranter och civila, särskilt i januari 2026. Tusentals har dödats genom skottlossning mot huvuden och överkroppar, ofta från tak och byggnader, medan internet stängts av för att dölja brotten. Uppskattningar av dödsoffer varierar från flera tusen till över 36 000 under de värsta dagarna, vilket gör det till en av de blodigaste repressionerna i modern iransk historia. Dessa handlingar har beskrivits som brott mot mänskligheten, och de understryker regimens totala brist på respekt för liv och frihet.

Vi har sett liknande diplomatiska felsteg tidigare, som när den tidigare svenska socialdemokratiska utrikesministern Ann Linde deltog i firandet av revolutionens 40-årsjubileum på Irans ambassad i Stockholm, vilket också var ett hån mot regimens alla offer.

Genom att gratulera regimen på dess "nationaldag" undergräver FN:s generalsekreterare hoppet hos de iranier som riskerar livet för frihet och förändring, samtidigt som det stärker regimen's narrativ om internationellt stöd. Ett sådant agerande är inte värdigt en organisation som grundades för att skydda fred och mänskliga rättigheter.

Sverige och hela den humanistiska världen måste protestera mot detta.

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard önskas mot bakgrund av detta svara på följande fråga:

Avser ministern och regeringen att protestera mot agerandet från FN:s generalsekreterare, och anser ministern att han kan sitta kvar som generalsekreterare för en organisation som FN?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch